

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1099
38¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3975**

2024 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. rugsėjo 10 d. vakarinio posėdžio metu priimtą sprendimą (protokolas Nr. SPP-409), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 38¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3975 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui, tačiau siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą pagal toliau pateiktas pastabas ir pasiūlymus:

1. Siekiant paskatinti fizinius asmenis kreiptis į Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą ir atskleisti pavojingiausias konkurencijos teisės pažeidimus, Įstatymo projektu siūlomas nepakankamas teisinis reguliavimas, galintis iššaukti atvejus, kai dėl asmenų (tarp jų ir valstybės tarnautojų) nesąžiningumo vienkartinių išmokų teikimas fiziniams asmenims galėtų stokoti skaidrumo (fiziniams asmenims galėtų būti nepagrįstai išmokamos arba išmokamos per didelės vienkartinės išmokos). Siekiant didinti skaidrumą, pagrįstumą ir objektyvumą vienkartinių išmokų teikimo procese, siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalyje nurodytos Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 38¹ straipsnio 1 dalies nekeisti, taip pat atsisakyti Įstatymo projekto 1 straipsnio 4 dalimi siūlomo Konkurencijos įstatymo 38¹ straipsnio 4 dalies pakeitimo. Atitinkamai vienkartinę išmoką Konkurencijos taryba skirtų tik pripažinus konkurencijos teisės pažeidimo atlikimo faktą ir neskirtų vienkartinės išmokos fiziniams asmenims anksčiau, nei būtų baigtos konkurencijos teisės pažeidimo tyrimo procedūros.

Kartu siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalyje keičiamo Konkurencijos įstatymo 38¹ straipsnio 2 dalyje nustatyti aiškų vienkartinės išmokos dydžio diferencijavimą pagal konkurencijos teisės pažeidimams būdingas aplinkybes, sieti vienkartinės išmokos dydį ir jos išmokėjimo terminą ne tik su įtariamo konkurencijos teisės pažeidimo pavojingumu, trukme, bet ir su paskirtų baudų už nustatytus konkrečius konkurencijos teisės pažeidimus dydžiu. Taip būtų ne tik skatinami fiziniai asmenys kreiptis į Konkurencijos tarybą, bet ir užtikrinamas išmokų skyrimo proceso skaidrumas, valdomos galimos rizikos, kai Įstatymo projektu nedetalizavus galimo vienkartinės išmokos skyrimo laiko tik po vienkartinės išmokos skyrimo ir išmokėjimo paaiškėtų, kad fizinio asmens pateikti duomenys (įrodymai) ir taip būtų Konkurencijos tarybos nustatyti atliekant privalomus tyrimo veiksmus, arba Konkurencijos taryba vėliau nuspręstų priimti sprendimą nutraukti procedūras dėl galimo konkurencijos teisės pažeidimo, arba tyrimo pabaigoje paaiškėtų, kad gautų duomenų (įrodymų) pridėtinė įrodomoji vertė iš tiesų yra mažesnė, nei buvo manyta skiriant išmoką. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo projektu nėra siūloma papildomai spręsti galimų rizikų dėl nepagrįstai išmokėtų vienkartinių išmokų susigrąžinimo, o tai neužtikrina, kad vienkartinių išmokų teikimo procesas būtų skaidrus priėmus siūlomą teisinį reguliavimą. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu galiojančio Konkurencijos

įstatymo 38¹ straipsnio 5 dalyje nustatytas vienintelis vienkartinės piniginės išmokos susigrąžinimo atvejis – jeigu sumokėjęs vienkartinę piniginę išmoką paaiškėja, kad įrodymai buvo gauti dėl įvykdytos nusikalstamos veiklos.

Siekiant paskatinti fizinius asmenis kreiptis į Konkurencijos tarybą ir atskleisti pavojingiausias konkurencijos teisės pažeidimus, siūlytina padidinti galiojančio Konkurencijos įstatymo 38¹ straipsnio 2 dalyje nustatytą vienkartinės piniginės išmokos dydį – 1 procentą nuo Konkurencijos tarybos visų už šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pažeidimą, apie kurį įrodymus pateikė fizinis asmuo, paskirtų baudų sumos. Įstatymo projekte siūlytina numatyti, kad vienkartinės piniginės išmokos dydis būtų apskaičiuotas skiriant ne daugiau kaip 10 procentų nuo paskirtų baudų dydžio sumos už konkrečius konkurencijos teisės pažeidimus. Atitinkamai Įstatymo projekto 1 straipsnį siūlytina išdėstyti taip:

„1 straipsnis. 38¹ straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 38¹ straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Vienkartinės piniginės išmokos dydis sudaro ne daugiau kaip 10 procentų Konkurencijos tarybos visų už šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pažeidimą, apie kurį įrodymus pateikė fizinis asmuo, paskirtų baudų sumos, tačiau ne mažiau kaip tūkstantį eurų ir ne daugiau kaip šimtą tūkstančių eurų. Vienkartinės piniginės išmokos dydį nustato Konkurencijos taryba vadovaudamasi protingumo ir proporcingumo principais įvertinusi šias aplinkybes:

- 1) įrodymų pridėtinę įrodomąją vertę konkurencijos priežiūros procedūroje;
- 2) įtariamo pažeidimo pavojingumą, trukmę, įtaką vartotojams;
- 3) asmens bendradarbiavimą su Konkurencijos taryba, jo patiriamos rizikos lygį;
- 4) kitas reikšmingas aplinkybes.“

2. Pakeisti 38¹ straipsnio 3 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) fizinis asmuo nėra gavęs atlyginimo jokia forma už šio straipsnio 1 dalyje nurodytų draudžiamų susitarimų įrodymus;“.

2. Laikantis teisėkūros aiškumo principo, įtvirtinto Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte, teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Įstatymo projektu yra keičiamos sąlygos ir reikalavimai dėl Konkurencijos tarybos mokamos vienkartinės išmokos fiziniams asmenims, pateikusiems įrodymus apie įtariamą konkurentų arba ne konkurentų susitarimą, nurodytą atitinkamai Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje ir 1 dalies 1 punkte. Tačiau Įstatymo projektu turi būti sureglamentuotas vienkartinės piniginės išmokos mokėjimas fiziniams asmenims, kurie įrodymus Konkurencijos tarybai jau yra pateikę iki Įstatymo projekto įsigaliojimo, tačiau vienkartinės piniginės išmokos jiems dar nėra išmokėtos. Atitinkamai Įstatymo projekto 2 straipsnis turėtų būti papildytas nauja 3 dalimi:

„3. Vienkartinės piniginės išmokos fiziniams asmenims, pateikusiems įrodymus Konkurencijos tarybai iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, mokamos pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusias Konkurencijos įstatymo nuostatas.“

3. Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 7 punkte yra įtvirtintas teisėkūros sistemiškumo principas, reiškiantis, kad įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliojant kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai

įgyvendina. Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad šis įstatymas įsigalios 2025 m. sausio 1 d., tačiau pagal šio straipsnio 2 dalį Konkurencijos taryba yra įpareigojama priimti įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2025 m. balandžio 1 dienos. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 2 straipsnio 1 dalies nuostatą ir po žodžio „įstatymas“ įrašyti formuluotę „išskyrus šio straipsnio 2 dalį“. Atitinkamai siūlytina Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje nustatyti, kad Konkurencijos taryba turi priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras